

Ústav světových dějin

Oponentský posudek bakalářské práce

HYHLÍKOVÁ, Zuzana, *Odchod Britů z Indie (1945–1947): Příspěvek ke studiu závěrečného období vlády Britů v Indii*, Bakalářská práce, ÚSD FF UK v Praze, Praha 2015, 49 s. rkp. včetně příloh.

Předložená bakalářská práce Zuzany Hyhlíkové představuje analýzu závěrečné fáze britské vlády a provádění koloniální politiky vůči „perle impéria“ Indii v letech 1945–1947, tj. v době, kdy Velká Británie ztratila po Druhé světové válce nemalou část ze svého někdejšího velmocenského postavení a kdy vztahy mezi muslimskou a hinduistickou komunitou dospěly do tak kritické fáze, v níž se jako jediné možné řešení, předcházející otevřené občanské válce, jevil odchod Britů ze subkontinentu a jeho následné rozdělení na hinduistickou Indii a muslimský Pákistán. Zuzana Hyhlíková dle mého názoru předložila po odborné stránce slušnou práci, analyzující závěrečnou fázi britského působení na tomto subkontinentu.

Bakalářská práce Zuzany Hyhlíkové je přehledně rozdělena do čtyř kapitol a třinácti logicky členěných podkapitol. V úvodu autorka analyzuje použité metodologické postupy, primární zdroje a sekundární bibliografii, jež použila při vypracování své práce. První kapitola se zaměřuje na analýzu situace v Indii do roku 1945, tj. britskou koloniální politiku podporující soupeření či spíše řevnivost muslimské (Muslimská liga) a hinduistické komunity (Indický národní kongres), britsko-indické vztahy od První světové války přes neklidné meziválečné období až do konce Druhé světové války. Druhá se zabývá analýzou událostí (politická situace ve Velké Británii a v Indii, konference v Šimle, Kabinetní mise), jež byly spojeny s britskými nepřilíživými pokusy o udržení principu jedné nerozdělitelné Indie se dvěma komunitami. Třetí analyzuje „turbulentní“ rok 1947, kdy vývoj britsko-indických vztahů vedl v kontextu nástupu nového místokrále lorda Mountbattena k akceptaci ideje dvou států – hinduistické Indie a muslimského Pákistánu – a odchodu Britů ze země. Závěrečná kapitola se soustřeďuje na analýzu vlastního rozpadu Britské Indie a bezprostředních okolností, vedoucích k vytvoření dvou nástupnických státních útvarů. V závěru dochází Hyhlíková k logickému zhodnocení

Ústav světových dějin

analyzované problematiky odchodu Britů z Indie v letech 1945–1947 .

Stylistická a jazyková stránka práce Zuzany Hyhlíkové je na slušné úrovni, ačkoli se v ní vyskytují občasné překlepy, kolísá psaní velkých písmen u spojení „Dolní sněmovna“ a „Kabinetní mise“ (s. 24, 25) a ojedinělé věcné chyby (s. 19 Velké indické povstání neprobíhalo v roce 1957, ale v letech 1857–1858). Dalším nedostatkem je nedůslednost v rozlišování rozdělovníku/spojovníku od pomlčky a v používání zkrácené zápisu odkazu na zdroj u již jednou použité zdroje.

Dílním nedostatkem je skutečnost, že Hyhlíková v úvodu u čtenáře navozuje dojem, že „pramenným základem mé bakalářské práce tvoří 12 svazků *The Transfer of Power 1942–7* [...]“. Při podrobném pročtení práce však čtenář zjistí, že s edicemi dobových dokumentů, zahrnující „korespondenci vůdčích osobností tohoto období [...], zápisy z jednání britského parlamentu, veřejné projevy aj.“ pracovala jen sporadicky a že se v klíčových pasážích její práce opírá o monografické tituly. Hyhlíková navíc v seznamu použité literatury uvádí 33 odborných časopiseckých studií, které použila při vypracování práce; překvapivě se však v poznámkovém aparátu vyskytuje jen jedna na s. 23 (ostatních 32 jsem hledal marně), a proto není zřejmé, jak s nimi autorka pracovala. Předpokládám, že při obhajobě Hyhlíková tyto skutečnosti komisi nějak rozumně vysvětlí.

Navzdory výše zmíněným výtkám je třeba vyzdvihnout skutečnost, že Zuzana Hyhlíková svou práci založila nejen na české odborné literatuře, ale i na cizojazyčných sekundárních zdrojích, a proto je práce po obsahové stránce výborná. Vzhledem k tomu, že předložená bakalářská práce splňuje všechny požadavky, kladené na tento typ studentské kvalifikační práce, navrhuji hodnocení **mezi výborně a velmi dobře**. Výsledná klasifikace se přirozeně bude odvíjet od obhajoby.

V Praze, 2. září 2015

PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze